

Тағйиру иловаҳо ба Қоидаҳои Ҷаъолияти Низоми автоматизудай
байнибонкии интиқоли маблағҳо

Ба Қоидаҳои Ҷаъолияти Низоми автоматизудай байнибонкии интиқоли маблағҳо тағйиру иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Ба банди 1 сархатҳои нухум, даҳум, ёздаҳум ва дувоздаҳум бо мазмуни зерин илова карда шаванд:

«- QR-пардохтҳо – пардохтҳо бо роҳи хондани маълумот аз рӯи тасвири QR-рамз бо истифода аз таҷҳизоти мобилӣ, сканери штрих-рамз ва дигар таҷҳизот;

– QR-рамз (рамзи аксуламали Ҷаврӣ) – рамзи матритсагӣ (штрих-рамзи дусатҳа), ки маълумотро оид ба интиқолдиҳанда ва гирандаи маблағ дар бар гирифта, барои аксбардорӣ бо истифодаи таҷҳизоти мобилӣ, сканери штрих-рамз ва дигар таҷҳизот бо мақсади ирсоли мушахассоти амалиёти интиқоли маблағ пешбинӣ шудааст;

– талаботи ягонаи QR-рамз – стандарти ягонаи EMV QR-рамз, ки аз ҷониби ассотсиатсияи байналмилалӣ EMV Co. таҳия шудааст;

– EMV QR Merchant System (EQMS) – феҳристи ягонаи Бонки миллии Тоҷикистон барои бақайдгирии мутамарказ ва ҳисобгирии ҳамаи муассисаҳои савдою хизматрасонӣ, ки пардохтҳоро тавассути QR-рамз ба роҳ мондаанд.».

2. Дар банди 63:

– дар сархати якум калимаи «пулии» хориҷ карда шавад;

– бандҳои 63¹, 63² ва 63³ бо мазмуни зерин илова карда шаванд:

«63¹. Иштирокчиён-ташкilotҳои қарзии молиявӣ, ки хизматрасонии QR-пардохтҳоро пешниҳод менамоянд, ҳангоми таҳияи QR-рамз бояд талаботи ягонаи QR-рамзро мутобиқи замимаи 3 Қоидаҳои мазкур риоя намоянд.

63². Иштирокчиён-ташкilotҳои қарзии молиявӣ, ки хизматрасонии QR-пардохтҳоро дар муассисаҳои савдо ва хизматрасонӣ ба роҳ мондаанд, бояд муассисаҳои савдо ва хизматрасониро дар феҳристи ягонаи Бонки миллии Тоҷикистон – EMV QR Merchant System, тибқи дархости мутобиқи замимаи 4 Қоидаҳои мазкур пешбинигардида ба қайд гиранд.

63³. Иштирокчиён-ташкilotҳои қарзии молиявӣ бояд барои таъмини амнияти беҳатарӣ ва/ё пешгирии амалҳои қаллобӣ ё беиҷозат ҳангоми анҷом додани QR-пардохтҳо чораҳои зарурӣ андешанд.».

3. Замимаҳои №3 ва №4 илова карда шаванд (замима мегарданд).

Талаботи ягонаи QR-рамз барои ташкilotҳои қарзии молиявӣ

Бо мақсади татбиқи талаботи ягонаи QR-рамз барои Иштирокчиён-ташкilotҳои қарзии молиявӣ (минбаъд – Талабот) ҳангоми анҷом додани пардохти мол ва хизматрасонӣ дар муассисаҳои савдо ва хизматрасонӣ, дар қоидаҳои мазкур талабот ба мундариҷа ва формати маълумоти дар намоди дусатҳаи штрих-рамз рамзгузоришуда, инчунин рӯйхати намодҳои дусатҳаи штрих-рамз муқаррар карда шудааст.

1. ТАРТИБИ ИСТИФОДАБАРИИ СТАНДАРТИ ЯГОНАИ QR-РАМЗ АЗ ҶОНИБИ ИШТИРОКЧИЁН

1. Иштирокчиён-ташкilotҳои қарзии молиявӣ бояд қоидаҳо ё расмиёти дохило баъри таъмини фаъолияти муттасил ва беҳатари низоми иттилоотиро баъри анҷом додани QR-пардохтҳо таҳия намоянд. Воситаҳои барномавӣ ва техникӣ, ки баъри анҷом додани QR-пардохтҳо тавассути қисми пардохтҳои босуръати Низоми автоматишудаи байнибонкии интиқоли маблағҳо истифода бурда мешаванд, бояд ба талаботҳои Бонки миллии Тоҷикистон мутобиқат намоянд.

2. Иштирокчиён-ташкilotҳои қарзии молиявӣ бояд баъри қабул ва анҷом додани QR-пардохтҳо имконияти таҳияи QR-рамз, аксбардории QR-рамз ва интиқоли QR-пардохтҳо таъмин намоянд.

3. Иштирокчиён-ташкilotҳои қарзии молиявӣ бояд низоми хабардоркунии муштариёнро ба роҳ монда, ба телефони мобилии пардохткунанда огоҳинома оид ба анҷом додани QR-пардохтҳо ирсол намоянд.

4. Тартиби ҷуброни арзиши мол ва хизматрасонӣ, ки бо истифодаи QR-рамз пардохт карда шудааст, тибқи шартҳои дар шартномаи байни Иштирокчиё-ташкilotи қарзии молиявӣ ва муассисаи савдою хизматрасонӣ пешбинишуда таъмин карда мешавад.

2. НАМОДҲОИ ШТРИХ-РАМЗИ ИСТИФОДАШАВАНДА

5. Намодҳои матритсагии QR-рамз барои рамзгузори маълумоти пардохтӣ дар доираи Талаботи мазкур истифода бурда мешаванд. Барои таъмини имконияти истифодабарии маҷмуи гуногуни аломатҳои рамзгузоришуда речаи рамзгузори байтҳои 8-бита татбиқ мегардад.

3. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ НАМОДИ QR-РАМЗ

§1. Талаботҳо ба намоди QR-рамз

6. QR-рамз – ин намоди матритсагӣ буда, дорои параметрҳои зерин мебошад:

1) маҷмуи аломатҳои рамзгузоришаванда:

- маълумоти рақамӣ (рақамҳо аз 0 то 9);
- маълумоти ҳарфӣ-рақамӣ (рақамҳо аз 0 то 9; ҳарфҳои калон аз A то Z; нуҳ аломати махсуси графикӣ: «фосила», «\$», «%», «*», «+», «-», «.», «/», «:»);

- маълумот бо байт (пешфарз ё маҷмуи дигари аломатҳо, агар ин махсус қайд шуда бошад);

- аломатҳои кандзи. Як аломати кандзи дар QR-рамз метавонад ба 13 бит фишурда шавад;

2) пешниҳоди маълумот: модули тира ба воҳиди дугона ва модули равшан ба сифри дугона мувофиқ мебошад;

3) андозаи намод (бе назардошти қитъаи озод):

Намодҳои QR-рамз: андозаҳо (дар модулиҳо) аз 21x21 то 177x177 (версияҳо аз 1 то 40, бо қадамҳои чор модул барои ҳар як тараф);

4) миқдори аломатҳои маълумот дар намод:

- намоди QR-рамз бо андозаи ҳадди аксар: версияи 40-L;
- маълумоти рақамӣ: 7089 аломат;
- маълумоти ҳарфӣ-рақамӣ: 4296 аломат;
- маълумот бо байт: 2953 аломат;
- аломатҳои кандзи: 1817 аломат;

5) сатҳи интихобшавандаи ислоҳи хатоҳо:

Чор сатҳи ислоҳи хатоҳои Рид-Соломон (бо L, M, Q ва H бо тартиби афзояндаи ҳаҷми ишғолнамуда ифода мегардад): L - 7%; M - 15%; Q - 25%; H - 30% аз миқдори калимаҳои рамзии намод истифода бурда мешавад;

6) навъи рамз: матритсагӣ;

7) новобаста аз ҷойгиршавӣ: таъмин карда мешавад (гардиш ба кунҷи

дилхоҳ ва инъикоси баръакс иҷозат дода мешавад).

Расми 1. Намунаи намоди QR-рамз

§2. Тавсифи мундариҷаи QR-рамз

7. Майдонҳо метавонанд ҳатмӣ ё ихтиёрӣ бошанд. Намоди (M) – Mandatory маънои ҳатмӣ ё (O) – Optional маънои ихтиёриро дорад. Ҷамъгузори тавсияшавандаи намодҳои UTF-8. (ans) – маънои истифода шудани ҳарф-рақам, (n) – рақамро дорад.

8. Майдонҳои маълумот барои сохтани QR-рамзи статикӣ (QR_Static) инҳоро дар бар мегиранд:

TAG ID	Дарозӣ/формат	Қимат (тавсиф)	SUB_TAG	Дарозӣ/формат	Қимат (тавсиф)
00	02 (n) (M)	Доимо: 01			
01	02 (n) (M)	Статикӣ QR: 11			
31	то 99 (ans) (M)				
			00	то 32 (ans) (M)	ID-рақами шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ дар феҳристи ягонаи EQMS
			01	то 32 (ans) (M)	Суроғи шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ
52	04 (n) (M)	Категорияи шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ [ISO 18245]			
53	03 (n) (M)	Асьор (Доимо: 972) [ISO 4217]			

58	02 (ans) (M)	Рамзи давлат (Доимо: TJ) [ISO 3166-1 alpha 2]			
59	то 25 (ans) (M)	Номи муассиса/мағоза/ ширкат			
60	то 15 (ans) (M)	Шаҳре, ки дар он ҷойгир шудааст			
62	то 99 (ans) (M)				
			03	то 25 (ans) (M)	ID-рақами муассисаи савдо ва хизматрасонӣ дар феҳристи яғонаи EQMS
			07	то 25 (ans) (M)	ID-рақами терминал дар феҳристи яғонаи EQMS
63	04 (ans) (M)	CRC-16 CCITT			Checksum

9. Майдонҳои маълумот барои сохтани QR-рамзи динамикӣ (QR_Dynamic) маълумотҳои зеринро дар бар мегирад:

TAG ID	Дарозӣ/формат	Қимат (тавсиф)	SUB_TAG	Дарозӣ/формат	Қимат (тавсиф)
00	02 (n) (M)	Доимо: 01			
01	02 (n) (M)	QR-и динамикӣ: 12			
31	то 99 (ans) (M)				
			00	то 32 (ans) (M)	ID-рақами шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфироӣ дар феҳристи яғонаи EQMS
			01	то 32 (ans) (M)	Суроғи муассисаи савдо ва хизматрасонӣ
52	04 (n) (M)	Категорияи шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфироӣ [ISO 18245]			
53	03 (n) (M)	Асьор (Доимо: 972) [ISO 4217]			
54	то 13 (ans) (M)	Маблағи пардохт (125.15)			
58	02 (ans) (M)	Рамзи давлат (Доимо: TJ) [ISO 3166-1 alpha 2]			
59	то 25 (ans) (M)	Номи			

		муассиса/мағоза/ ширкат			
60	то 15 (ans) (M)	Шаҳре, ки дар он чойгир шудааст			
62	то 99 (ans) (M)				
			01	то 50 (ans)	Рақам/ID чек. (ягона)
			03	то 25 (ans) (M)	ID-рақами муассисаи савдо ва хизматрасонӣ дар феҳристи ягонаи EQMS
			07	то 25 (ans) (M)	ID-рақами терминал дар феҳристи ягонаи EQMS
63	04 (ans) (M)	CRC-16 CCITT			Checksum

§3. Таҳия ва чопи намоди дусатҳаи штрих-рамз

10. Намодҳои дусатҳаи штрих-рамз дар асоси хати пайваستاи дорои унсурҳои маълумот, ки аз ҳам ҷудо набуда ё фосила ҳам надоранд, тибқи форматҳои дар банди 5 Талаботи мазкур тавсифшуда таҳия карда мешаванд.

11. Параметрҳои тавсияшаванда:

1) бо мақсади он, ки шароити созгор барои хондани намодҳои дусатҳаи штрих-рамз аз ҷониби ҳамаи иштирокдорони бозори QR-пардохтҳо дар доираи Талаботи мазкур таъмин гардад, тавсия дода мешавад:

– намодҳои дусатҳаи штрих-рамзи андозаи X на камтар аз 0,4064 мм (16 мил) (мил $-1/1000$ дюйм) таҳия шаванд;

– намодҳои дусатҳаи штрих-рамзи андозаи (дар яке аз самтҳо) зиёда аз 80 мм таҳия нашавад;

– ҳангоми чопи намодҳои дусатҳаи штрих-рамз ғунҷоиши на кам аз 600 dpi (dots per inch — нуқта дар дюйм) истифода бурда шавад;

– шарҳу тавзеҳ дар канали васеи ECI ҳангоми рамзгузори байтҳои 8-бита (дар робита ба коркарди нодурусти речаи мазкур дар баъзе модулҳои сканер) истифода нагардад. Ба сифати шинохтани намоди дусатҳаи штрих-рамз сифати чопи принтер, сифати қоғаз ва ранги он таъсир расонида метавонанд;

2) бо назардошти шартҳои инфиродии:

– Иштирокчиён-ташкilotҳои қарзии молиявие, ки намодҳои дусатҳаи штрих-рамзро таҳия менамоянд;

– муассисаҳои савдою хизматрасонӣ/соҳибкорони инфиродие, ки пардохтхоро бо истифодаи намодҳои дусатҳаи штрих-рамз қабул менамоянд.

12. Барои осонии кори пардохткунандагон ва кормандони муассисаҳои савдо ва хизматрасонии қабулкунандаи QR-пардохтҳо имконият фароҳам оварда шавад, ки намодҳои дусатҳаи штрих-рамзи тибқи Талаботи мазкур таҳияшуда аз дигар намодҳои штрих-рамз ба таври аёнӣ фарқ карда шаванд. Ҳангоми истифода шудани чанд намоди штрих-рамз, тавсия дода мешавад, ки тасвири намоди дусатҳаи штрих-рамзи тибқи Талаботи мазкур таҳияшуда бо маркери графикӣ – логотипи низоми пардохтӣ ё оператори ҳамоҳангсоз илова карда шавад.

ДАРХОСТ

Хоҳишмандам ба _____

(номи пурраи ташкилоти қарзии молиявӣ ва нишонаи ҳуқуқӣ)

барои дастрасӣ ба феҳристи ягонаи Бонки миллии Тоҷикистон
(EQMS)

ба _____

(ном, насаб ва номи падари корманди масъул, вазифаи ишғолнамуда
ва маълумот барои тамос)

ИҶОЗАТ ДИҲЕД.

(ному насаби роҳбар)

Ҷ.М.

(имзо)

(ному насаби корманди масъул)

(сана)

(имзо)